2) Καταδικάζει το Βασίλειο των Κάτω Χωρών στα δικαστικά έξοδα.

Pescatore O'Keeffe Everling

Bosco Koopmans Bahlmann Galmot

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο, στις 20 Απριλίου 1983.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο προεδρεύων

P. Pescatore

πρόεδρος του δεύτερου τμήματος

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIR GORDON SLYNN ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 10 ΜΑΡΤΙΟΥ 1983 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Η παρούσα προσφυγή που άσκησε η Επιτροπή κατ' εφαρμογή του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη συνθήκη, επειδή, αντιθέτως προς το άρθρο 1 της οδηγίας 71/235/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1971, περί εναρμονίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν τις συνήθεις εργασίες οι οποίες δύνανται να πραγματοποιούνται στις τελωνειακές αποθήκες και στις ελεύθερες ζώνες (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/001, σ. 130), επέτρεψε τη συσκευασία δουτύρου προελεύσεως τρίτων χωρών που είναι αποθηκευμένο σε τελωνειακές αποθήκες.

Το καθεστώς της τελωνειακής αποταμίευσης εναρμονίστηκε με την οδηγία 69/74 του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου 1969 (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/001, σ. 41), το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οποίας ορίζει ότι το καθεστώς της τελωνειακής αποταμίευσης έχει ως αποτέλεσμα «τη μη είσπραξη, κατά τη διάρκεια αποθηκεύσεως των εμπορευμάτων, των δασμών, φορολογικών επιβαρύνσεων ισοδυνάμου αποτελέσματος και των γεωργικών εισφορών». Τα εμπορεύματα πρέπει κατά την έξοδό τους από τις αποθήκες αποταμίευσης να τεθούν σε ανάλωση υπό ένα άλλο τελωνειακό καθεστώς ή να αποτελέσουν αντικείμενο εξαγωγής (βλέπε άρθρο 2, παράγραφος 2). Σύμφωνα με το προοίμιο, «επειδή βασική αποστολή της τελωνειακής αποταμιεύσεως είναι η εξασφάλιση της αποθηκεύσεως των εμπορευμάτων, οι εργασίες που επιτρέπονται κατά τη διάρκεια της αποθηκεύσεως είναι μόνο εκείνες που γίνονται για να εξασφαλιστεί η συντήρησή τους ή να βελτιωθεί η εμφάνισή τους ή η εμπορική τους ποιότητα», ενώ «όταν τα αποθηκευμένα εμπορεύματα αποτελούν αντικείμενο άλλων επεξεργασιών, δεν απολαύουν πλέον του καθεστώτος της τελωνειακής αποταμιεύσεως και κατά συνέπεια δεν εφαρμόζονται στα εμπορεύματα αυτά οι κανόνες της παρούσης οδηγίας...».

1 — Μετάφραση από τα αγγλικά.

Στην τελωνειακή αποταμίευση αντιτίθενται ενδεχομένως τα καθεστώτα της τελειοποιήσεως προς επανεξαγωγή και επανεισαγωγή, τα οποία εναρμονίστηκαν με τις οδηγίες του Συμβουλίου 69/73/ΕΟΚ, της 4ης Μαρτίου 1969 (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/001, σ. 34), και 76/119/ΕΟΚ, της 18ης Δεκεμβρίου 1975 (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/002, σ. 121) αντίστοιχα. Ως «καθεστώς τελειοποιήσεως προς επανεξαγωγή» νοείται το τελωνειακό καθεστώς που «επιτρέπει να υποστούν επεξεργασία, χωρίς να επιβαρυνθούν με δασμούς, φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος και γεωργικές εισφορές» τα εισαγόμενα εμπορεύματα, «εφόσον προορίζονται να εξαχθούν από το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας» (άρθρο 2, παράγραφος 1 της οδηγίας 69/73/ΕΟΚ)· ως «καθεστώς τελειοποιήσεως προς επανεισαγωγή» νοείται αντίστοιχα το τελωνειακό καθεστώς «που επιτρέπει την προσωρινή εξαγωγή εμπορευμάτων κάθε είδους και καταγωγής εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας, με σκοπό την επανεισαγωγή τους, υπό μορφή παραγώγων προϊόντων . . ., με ολική ή μερική απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς, αφού προηγουμένως τα εμπορεύματα αυτά υπέστησαν, εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας, μια ή περισσότερες εργασίες τελειοποιήσεως» (άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 76/119/ΕΟΚ: παράγωγα προϊόντα είναι εκείνα που παράγονται με μια ή περισσότερες από τις οριζόμενες στο άρθρο 3 εργασίες, δηλαδή με κατεργασία των εμπορευμάτων, περιλαμβανομένης της συναρμολογήσεως, της συνενώσεως ή της προσαρμογής τους σε άλλα εμπορεύματα, καθώς και με μεταποίηση και επιδιόρθωση των εμπορευμάτων).

Παρόλον ότι το καθεστώς της τελωνειακής αποταμίευσης, καθώς και εκείνα της τελειοποίησης προς επανεξαγωγή και επανεισαγωγή, επιτρέπουν την αναστολή της εισπράξεως των δασμών για ορισμένο χρονικό διάστημα, εξυπηρετούν πάντως διαφορετικούς σκοπούς. Το καθεστώς τελειοποίησης προς επανεξαγωγή επιτρέπει στα εμπορεύματα που δεν προορίζονται για την κοινοτική αγορά να εισάγονται χωρίς δασμούς, ώστε να είναι δυνατή η επεξεργασία τους από τις εγκατεστημένες στην Κοινότητα επιχειρήσεις και η επανεξαγωγή τους. Οι ρυθμίσεις στο πλαίσιο του καθεστώτος τελειοποίησης προς επανεισαγωγή εφαρμόζονται όταν η επεξεργασία των προοριζόμενων για την κοινοτική αγορά εμπορευμάτων γίνεται εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας. Εξάλλου, το καθεστώς της τελωνειακής αποταμίευσης αποτελεί ρύθμιση που επιτρέπει απλώς την αποθήκευση των εμπορευμάτων έτσι, ώστε, επί παραδείγματι, ένας εισαγωγέας να συγκεντρώνει εμπορεύματα σε αποθήκες αποταμίευσης, καταβάλλοντας σχετικά δασμούς και άλλες φορολογικές επιβαρύνσεις από τη στιγμή που τα εν λόγω εμπορεύματα διοχετεύονται στην κοινοτική αγορά.

Είναι προφανές ότι, ενόσω τα εμπορεύματα παραμένουν αποταμιευμένα σε τελωνειακές αποθήκες, επιτρέπεται η διενέργεια ορισμένων εργασιών. Αυτό συνάγεται από το προοίμιο, καθώς και από το άρθρο 9 της οδηγίας 69/74/ΕΟΚ, το οποίο ορίζει ότι:

«1. Τα αποταμιευόμενα εμπορεύματα πρέπει να δύνανται να αποτελούν αντικείμενο συνήθων εργασιών, οι οποίες αποβλέπουν στη διασφάλιση της συντηρήσεώς τους ή τη βελτίωση της εμφανίσεώς τους ή της εμπορευματικής τους ποιότητας, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από τις αρμόδιες αρχές.

Ένα έτος, το αργότερο, μετά την κοινοποίηση της παρούσης οδηγίας, το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής, καταρτίζει τον κοινό πίνακα των συνήθων εργασιών που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο και δύνανται να πραγματοποιούνται στα διάφορα είδη αποθηκών αποταμιεύσεως.

2. Τα εμπορεύματα, που αποτελούν αντικείμενο εργασιών άλλων από εκείνες που προβλέπονται στην παράγραφο 1, υπάγονται στους κανόνες που ισχύουν για την τελειοποίηση προς επανεξαγωγή.»

Ο κοινός πίνακας των συνήθων εργασιών πρέπει να αναζητηθεί στην οδηγία 71/235/ΕΟΚ. Δυνάμει της οδηγίας 74/147/ΕΟΚ

του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου 1974 (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/001, σ. 247), οι παραπάνω εργασίες είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται υπό το καθεστώς της τελειοποίησης προς επανεξαγωγή. Αντιστρόφως, ορισμένες διενεργούμενες υπό καθεστώς τελειοποίησης προς επανεξαγωγή εργασίες δεν μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις της τελωνειακής αποταμίευσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 71/235/ΕΟΚ, τα κράτη μέλη έπρεπε να θέσουν σε ισχύ τα αναγκαία για τη συμμόρφωσή τους με την εν λόγω οδηγία μέτρα το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1971. Στις Κάτω Χώρες αυτό έγινε με κανονιστικό διάταγμα, το Besluit Douane en Accijnzen, το οποίο εν συνεχεία τροποποιήθηκε στις 9 Φεβρουαρίου 1976. Το άρθρο 210 του διατάγματος αναφέρεται στο άρθρο 1 της οδηγίας 71/235/ΕΟΚ, όσον αφορά τον ορισμό των συνήθων εργασιών. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 παρατίθεται ο κοινός πίνακας, ο οποίος περιλαμβάνει:

« 1. Εξέταση, απογραφή και δειγματοληψία.

2. Επισκευή για αποκατάσταση βλαβών που επήλθαν κατά τη διάρκεια της μεταφοράς ή της αποθηκεύσεως, εφόσον πρόκειται περί στοιχειωδών εργασιών.

3. Καθαρισμός.

4. Απομάκρυνση μερών που έχουν υποστεί βλάβη.

5. Διαλογή, κοσκίνισμα, στράγγισμα, μηχανικός διαυγισμός, διήθηση, μετάγγιση, υπαφαίρεση και οποιαδήποτε άλλη παρεμφερής απλή εργασία.

6. Επίθεση στα ίδια εμπορεύματα ή στις συσκευασίες τους, σημάτων, σφραγίδων, ετικετών ή άλλων παρομοίων διακριτικών σημείων, υπό τον όρο ότι από την επίθεση αυτή δεν θα υπάρχει κίνδυνος να προσδοθεί στα εμπορεύματα καταγωγή διαφορετική από την πραγματική τους καταγωγή.

7. Μεταβολή σημείων και αριθμών των θεμάτων, υπό τον όρο ότι από την μεταβολή αυτή δεν υπάρχει κίνδυνος να προσδοθεί στα εμπορεύματα καταγωγή διαφορετική από την πραγματική τους καταγωγή.

8. Συσκευασία, αποσυσκευασία, αλλαγή συσκευασίας, επισκευή συσκευασίας, μετάγγιση ή απλή ανασυσκευασία σε άλλα δοχεία.

9. Τοποθέτηση κατά τρόπο σταθερό των εμπορευμάτων επί στηριγμάτων για τη συσκευασία ή την επίδειξή τους.

10. Απλές εργασίες συνενώσεως ή κατατάξεως κατά κατηγορίες.

11. Έλεγχος, δοκιμή και θέση σε λειτουργία μηχανών, συσκευών και οχημάτων, εφόσον πρόκειται περί απλών εργασιών.

12. Ανάμειξη εμπορευμάτων, εκτός των ηδυπότων, αποσταγμάτων, οίνων και οινοπνευματωδών ποτών, εφόσον πρόκειται περί απλών εργασιών.

13. Ανάμειξη ηδυπότων μεταξύ τους.

14. Ανάμειξη αποσταγμάτων μεταξύ τους.

15. Ανάμειξη οίνων και λοιπές συνήθεις οινοποιητικές εργασίες.

16. Αραίωση οινοπνευματωδών με νερό προς το σκοπό μειώσεως του οινοπνευματικού τους βαθμού.

17. Αφαλάτωση, καθαρισμός και κοπή άκρων δερμάτων.

18. Σύνθλιψη αποξηραμένων λαχανικών.

19. Διαχωρισμός εμπορευμάτων, εφόσον πρόκειται περί απλών εργασιών.

20. Οποιαδήποτε εργασία που αποσκοπεί στην εξασφάλιση της διατηρήσεως των εμπορευμάτων στην αυτή κατάσταση κατά τη διάρκεια παραμονής τους στην αποθήκη, όπως ο αερισμός, ξήρανση, έστω και με τεχνητή θέρμανση, απλή ψύξη και κατάψυξη, προσθήκη συντηρητικών, υποκαπνι-

σμός και θείωση (αντιπαρασίτωση), λίπανση, αντισκωριακή βαφή, εφαρμογή προστατευτικού επιστρώματος για τη μεταφορά.»

Τονίστηκε ότι την εξουσία απαγορεύσεως προσφυγής στο καθεστώς της τελειοποίησης προς επανεξαγωγή για το βούτυρο παρέσχε ο κανονισμός 3066/75 του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 1975 (ΟJ L 307, της 27ης Νοεμβρίου 1975, σ. 3), η ισχύς του οποίου παρατάθηκε μέχρι το 1981 με τους κανονισμούς του Συμβουλίου 875/77, της 26ης Απριλίου 1977 (ΟJ L 106, της 29ης Απριλίου 1977, σ. 23), και 1363/80, της 5ης Ιουνίου 1980 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/028, σ. 210). Η εξουσία πάντως αυτή αφορούσε μόνο το βούτυρο που «προορίζεται για την παρασκευή προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 1» του κανονισμού 804/68/ ΕΟΚ (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/003, σ. 82) ή «των εμπορευμάτων που εμφαίνονται στο παράρτημα του εν λόγω κανονισμού». Με τον κανονισμό 3352/75/ΕΟΚ της 23ης Δεκεμβρίου 1975 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/014, σ. 139), η Επιτροπή απαγόρευσε την προσφυγή στο καθεστώς τελειοποιήσεως προς επανεξαγωγή για το βούτυρο που προορίζεται για την παρασκευή των εν λόγω προϊόντων, προσθέτοντας όμως «και ιδίως ... τη συσκευασία του βουτύρου χύμα σε μικρές συσκευασίες για λιανική πώληση». Η εν λόγω διάταξη τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2119/78/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 7ης Σεπτεμβρίου 1978 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/022, σ. 203), που απαγόρευε τη χρησιμοποίηση βουτύρου, το οποίο προέρχεται από τρίτες χώρες και για το οποίο δεν έχει εισπραχθεί εισφορά «για τη συσκευασία σε μικρότερες συσκευασίες». Μολονότι δεν έχουν πλήρως αναπτυχθεί τα επιχειρήματα επί του θέματος, εκ πρώτης όψεως δεν μου φαίνεται ότι η συσκευασία του βούτυρου χύμα σε μικρότερες συσκευασίες συνιστά παρασκευή προϊόντος που αναφέρεται στο άρθρο 1 ή στο παράρτημα του κανονισμού 804/68/ΕΟΚ. Αντιθέτως φαίνεται ότι οι εν λόγω διατάξεις δεν θίγουν το ζήτημα επί του οποίου πρέπει να αποφανθεί το Δικαστήριο στην παρούσα υπόθεση.

Η διαφορά που υφίσταται μεταξύ των διαδίκων συνίσταται στο αν η συσκευασία βουτύρου που είναι αποθηκευμένο σε τελωνειακή αποθήκη αποτελεί συνήθη εργασία που προβλέπει ο πίνακας. Σύμφωνα με πληροφορίες που έλαβε το Δικαστήριο, το βούτυρο το οποίο προέρχεται μερικώς από τη Φιλανδία, Νορβηγία και Σουηδία και μερικώς από αποθέματα που τέθηκαν σε ανάλωση στις Κάτω Χώρες αποθεματοποιείται σε τελωνειακές αποθήκες σε κουτιά των 15 ή 25 χιλιογράμμων και σε θερμοκρασία περίπου —18 βαθμών Κελσίου. Στην κατάσταση αυτή είναι πολύ δύσκολο να υποστεί οποιαδήποτε εργασία ή να κοπεί. Το βγάζουν από τον καταψύκτη και κατ' αυτόν τον τρόπο γίνεται η απόψυξή του σε θερμοκρασία + 10 περίπου βαθμών Κελσίου, αφού προηγουμένως αφαιρεθεί το εξωτερικό και το εσωτερικό περιτύλιγμα που συνίστανται συνήθως σε χαρτόνι και σε ειδικό τύπο χαρτιού αντίστοιχα. Οι ποσότητες βουτύρου τοποθετούνται με τα χέρια σε συσκευή που τις μαλάσσει, ώστε να γίνουν ομοιογενής μάζα και συσκευάζεται σε ειδική φόρμα, συνήθως ένα μακρύ δοχείο με κάθετες τομές. Η μάλαξη είναι προφανώς αναγκαία επειδή μερικές φορές το χρώμα του βουτύρου στην εξωτερική επιφάνεια της μάζας διαφέρει από το χρώμα στο εσωτερικό της μάζας, το οποίο είναι βαθύτερο από το εξωτερικό χρώμα. Τότε μεταφέρεται με μηχανικό τρόπο σε μηχανή συσκευασίας, η οποία το κατανέμει σε παρτίδες κατά το επιθυμητό βάρος και το συσκευάζει ή το βάζει σε κουτιά. Το βούτυρο συσκευάζεται συνήθως σε πακέτα των 10, 15 ή 250 γραμμαρίων ή σε κουτιά των 1 000 γραμμαρίων. Ένας κυλιόμενος τάπητας μεταφέρει τα πακέτα ή τα κουτιά σε προβλεπόμενο για τη συσκευασία χώρο όπου τοποθετούνται με τα χέρια σε κιβώτια. Όλες αυτές οι πράξεις αποτελούν προφανώς μια συνεχή διεργασία. Το κατ' αυτόν τον τρόπο συσκευασμένο βούτυρο πωλείται και παραδίδεται για εφοδιασμό των πλοίων.

Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο σκοπός του κοινού πίνακα των συνήθων εργασιών δεν συνίσταται στην απογραφή των πρακτικών που επιτρέπονται στα κράτη μέλη αλλά στην εναρμόνισή τους. Συνεπώς, ο πίνακας είναι διεξοδικός και τα κράτη μέλη δεν έχουν τη δυνατότητα να επιτρέπουν τη διενέργεια άλλων εργασιών στις τελωνειακές αποθήκες. Επιπρόσθετα, ο πίνακας πρέπει να ερμηνευθεί συσταλτικά, καθόσον η ευχέρεια που παρέχει το άρθρο 9, παράγραφος 1, της οδηγίας 69/74/ΕΟΚ, που αφορά τις εργασίες των εμπορευμάτων «οι οποίες αποβλέπουν στη διασφάλιση της συντηρήσεώς τους ή στη βελτίωση της εμφανίσεώς τους ή της εμπορευματικής τους ποιότητος», αποτελεί παρέκκλιση από τη θεμελιώδη αρχή ότι οι τελωνειακές αποθήκες χρησιμοποιούνται μόνο για αποταμίευση. Με βάση τα ανωτέρω υποστηρίζεται ότι οι επίδικες πράξεις δεν συνιστούν εργασίες από εκείνες που προβλέπει ο πίνακας, ειδικότερα η περίπτωση 8, επειδή

1. εκτός από την απλή συσκευασία του βουτύρου σε πακέτα ή δοχεία διενεργούνται και άλλες εργασίες (ζύγισμα, μάλαξη και μορφοποίηση), και

2. ο πίνακας αφορά μόνο εργασίες που είναι «απλές», γεγονός που αποκλείει την ανάμειξη, το διαχωρισμό, τη μάλαξη, τη μορφοποίηση και το ζύγισμα, εργασίες που απαιτούν περισσότερο περίπλοκο εξοπλισμό από εκείνον που απαιτείται για απλή συσκευασία.

Επιπλέον, κατά την Επιτροπή, οι εργασίες διενεργούνται με τη βοήθεια μηχανημάτων εργοστασίου που συνήθως δεν βρίσκονται σε τελωνειακή αποθήκη, το κόστος δε είναι υψηλότερο από εκείνο για τη μεταποίηση του βουτύρου σε βουτυρέλαιο.

Ο εκπρόσωπος της ολλανδικής κυβέρνησης υποστηρίζει εξάλλου ότι σκοπός του κοινού πίνακα των συνήθων εργασιών ήταν η καταγραφή των παραδοσιακών πρακτικών που ακολουθούσαν τα κράτη μέλη· οι ανωτέρω εργασίες ήταν εκ παραδόσεως συνήθεις εργασίες στις Κάτω Χώρες. Διενεργούνται με σκοπό τη βελτίωση της εμφανίσεώς τους ή της εμπορευματικής τους ποιότητας και για το λόγο αυτό εμπίπτουν στην περίπτωση 8 του άρθρου 1, που εν πάση περιπτώσει το μόνο πράγμα που απαιτεί είναι η διαδικασία της μεταφοράς σε άλλα δοχεία να είναι «απλή».

Αναφέρθηκαν τα πρακτικά της συνάντησης που έλαβε χώρα στις 4 έως 5 Φεβρουαρίου 1970 μεταξύ των εκπροσώπων της Επιτροπής και των κρατών μελών με σκοπό την κατάρτιση του πίνακα, καθώς και οι από 20 Οκτωβρίου 1970 προτάσεις της Επιτροπής. Από τα πρώτα προκύπτει με σαφήνεια ότι κάποια εναρμόνιση κρίθηκε αναγκαία, επειδή ορισμένες εργασίες θεωρούνταν ως τελειοποίηση προς επανεξαγωγή σε ορισμένα κράτη μέλη, ενώ ενέπιπταν στο σύστημα της τελωνειακής αποταμίευσης για άλλα, και επειδή ορισμένες εργασίες δεν συμπεριελήφθησαν στον πίνακα παρόλον ότι διενεργούνταν κατά παράδοση σε ένα κράτος μέλος. Στις προκαταρκτικές παρατηρήσεις που συνόδευαν την πρόταση της Επιτροπής αναφέρεται ότι ο πίνακας των συνήθων εργασιών καταρτίστηκε με βάση τις ισχύουσες στα κράτη μέλη εργασίες, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο την παραδοσιακή εμπορική πρακτική, αλλ' επίσης και τις απαιτήσεις αυτών που κάνουν χρήση των τελωνειακών αποθηκών και ελευθέρων ζωνών, καθώς και την εξέλιξη των τεχνικών και των μέσων ελέγχου. Δεν νομίζω ότι τα εν λόγω έγγραφα μπορούν να έχουν αποφασιστική σημασία για την ερμηνεία του κανονισμού, ιστορικά όμως αποδεικνύουν ότι ο πίνακας καταρτίστηκε κατόπιν συμφωνίας και δεν υπήρχε πρόθεση να συμπεριληφθούν όλες οι εργασίες που επιτρέπονταν από κάθε κράτος μέλος κατά το χρονικό εκείνο διάστημα. Συνεπώς, το γεγονός ότι οι εν λόγω εργασίες διενεργούνταν κατά παράδοση στις ολλανδικές τελωνειακές αποθήκες δεν σημαίνει ότι πρέπει κατ' ανάγκη να περιλαμβάνονται στον πίνακα.

Από το προοίμιο της οδηγίας 69/74/ΕΟΚ του Συμβουλίου συνάγεται ότι σκοπός του

πίνακα ήταν η επίτευξη εναρμονίσεως. Από αυτό συνάγεται κατ' εμέ ότι ο πίνακας πρέπει να θεωρηθεί ως διεξοδικός, όπως ισχυρίζεται η Επιτροπή, κατά τρόπο που τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν μόνον εργασίες που περιλαμβάνονται σ' αυτόν.

Παρόλον ότι το καθεστώς της τελειοποίησης προς επανεξαγωγή και η τελωνειακή αποταμίευση αποβλέπουν σε διαφορετικούς σκοπούς, το ένα δεν αποκλείει ρητά το άλλο και όπως έχει λεχθεί ορισμένες εργασίες υπάγονται και στα δύο συστήματα. Η διαχωριστική γραμμή δεν είναι απολύτως σαφής. Πάντως, νομίζω ότι όταν τα εμπορεύματα αποδεικνύεται ότι εισέρχονται στην Κοινότητα με σκοπό να μεταποιηθούν και συνεπώς να επανεξαχθούν και όχι με το βασικό σκοπό της αποθηκεύσεως και τη διενέργεια περιστασιακών εργασιών, πρέπει να θεωρηθεί ότι εμπίπτουν στο καθεστώς της τελειοποίησης προς επανεξαγωγή. Συνεπώς, στο βαθμό που το βούτυρο εισάχθηκε πράγματι με σκοπό την επεξεργασία και επανεξαγωγή του, νομίζω ότι δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στο καθεστώς της τελωνειακής αποταμίευσης αλλά σε εκείνο της τελειοποίησης προς επανεξαγωγή.

Εντούτοις, στην περίπτωση που θεωρηθεί ότι τα εμπορεύματα αποθεματοποιούνται, ανακύπτει το ερώτημα αν η επεξεργασία ή οι επεξεργασίες που διενεργούνται είναι τέτοιας φύσεως που εξακολουθούν να επιτρέπουν τη μη είσπραξη φόρων. Διαφορετικά, δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 2, του κανονισμού 69/74/ΕΟΚ, πρέπει να υπαχθούν στις ισχύουσες διατάξεις σχετικά με την τελειοποίηση προς επανεξαγωγή.

Οι μοναδικές εργασίες που παρέχουν αυτό το δικαίωμα είναι εκείνες που απαιτούνται για τη «διασφάλιση της συντηρήσεώς τους ή τη βελτίωση της εμφανίσεώς τους ή της εμπορευματικής τους ποιότητος». Άρα, οι επεξεργασίες που αναφέρονται στο άρθρο 1 της οδηγίας 71/235/ΕΟΚ του Συμβουλίου πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι ικανοποιούν έναν από τους ανωτέρω σκοπούς, έστω και αν αυτό σημαίνει ότι ορισμένες από τις εργασίες πρέπει να νοηθούν στενά.

Ο όρος «συντήρηση» δεν είναι επιτυχής στη συγκεκριμένη περίπτωση. Το αγγλικό κείμενο που ακολουθεί είναι «to improve packaging», ενώ ο γαλλικός «améliorer la présentation». Το τελευταίο, όπως και μερικά άλλων γλωσσικών αποδόσεων, νομίζω ότι είναι αρκετά ευρύ ώστε να περιλαμβάνει τη συσκευασία των εμπορευμάτων σε μορφή ή τύπο που δεν είναι κατ' ανάγκη ο ίδιος με εκείνο κατά την άφιξή τους. «Η βελτίωση της εμπορευματικής τους ποιότητος» μπορεί να ερμηνευθεί στενά, όπως θα το ερμήνευε και η Επιτροπή, για το λόγο ότι αναφέρεται απλώς στη βασική ποιότητα των εμπορευμάτων, ή ευρύτερα για το λόγο ότι αναφέρεται σε βελτίωση της εμπορευματικότητάς τους, η οποία θα μπορούσε να συμπεριλάβει αλλαγή στο μέγεθος ή τη μορφή, αν αυτά διευκόλυναν την πώλησή του. Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία, η τελευταία περίπτωση φαίνεται ότι είναι η ορθή. Διαφορετικά, ένας αριθμός επεξεργασιών που αναφέρονται στην οδηγία του Συμβουλίου θα ήταν ultra vires ή, εν πάση περιπτώσει, τόσο περιορισμένες ώστε να έχουν ελάχιστη χρησιμότητα. Παίρνω ως παράδειγμα το διαχωρισμό, τη συνένωση ή την κατάταξη. Δεν δέχομαι το επιχείρημα της Επιτροπής ότι η εν λόγω έννοια πρέπει να περιοριστεί στη διατήρηση της ποιότητας των εμπορευμάτων, αφαιρώντας επί παραδείγματι τα αλλοιωμένα εμπορεύματα από τα λοιπά. Αυτό εμπίπτει στη «συντήρηση», ενώ το επιχείρημα δεν δίνει αρκετή σημασία στη λέξη «βελτίωση». Δέχομαι συνεπώς ότι αν ο διαχωρισμός των εμπορευμάτων σε μικρότερες συσκευασίες εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις εργασίες που αναφέρει ο πίνακας της οδηγίας, είναι δυνατό να ανταποκρίνεται στους σκοπούς που προσδιορίζονται στο άρθρο 9 του κανονισμού 69/74/ΕΟΚ.

Υποστηρίχτηκε ότι οι εργασίες που περιλαμβάνει ο πίνακας αυτός πρέπει να ερμηνευθούν στενά, επειδή στην πράξη θεσπίζουν εξαίρεση από την υποχρέωση καταβολής δασμών ή εισφορών. Μου είναι δύσκολο να δεχθώ το επιχείρημα αυτό. Δίδεται ευρύς αριθμός διαφορετικών εργασιών που προφανώς δεν έχουν κοινό παρονομαστή, οι οποίες ασφαλώς βαίνουν πέραν των «εργασιών» υπό την έννοια της μεταφοράς τους στην αποθήκη, εντός της αποθήκης ή εκτός αυτής. Η σύνθλιψη αποξηραμένων λαχανικών, ο καθαρισμός δερμάτων, «η ανάμειξη» οίνων και οι λοιπές συνήθεις οινοποιητικές εργασίες, «ο μηχανικός διαυγισμός» είναι εμφανή παραδείγματα, τα οποία δεν είναι λιγότερο περίεργο να αποτελούν «εργασίες» που διενεργούνται σε τελωνειακές αποθήκες παρά η εργασία που αφορά την παρούσα υπόθεση.

Ούτε αποδέχομαι ότι όλες οι εργασίες πρέπει να είναι «απλές», εκτός αν θεωρούνται ρητά ως τέτοιες στο ίδιο το κείμενο ή ότι η χρήση μηχανικού εξοπλισμού εκτός από τον στοιχειώδη δεν επιτρέπει να χαρακτηριστεί μια εργασία ως τέτοια. Σημασία έχει μάλλον η φύση της εργασίας παρά ο εξοπλισμός. Η διαλογή δύο διαφορετικών σπόρων με τη βοήθεια μηχανήματος υψηλής τεχνολογίας και όχι με τα χέρια εξακολουθεί κατ' εμέ να συνιστά «απλή διαλογή». Ούτε η «συσκευασία» περιορίζεται στην ελάχιστη μορφή του περιτυλίγματος· νομίζω ότι η «συσκευασία» είναι δυνατόν να περιλαμβάνει ταυτοχρόνως μορφές και μεθόδους συσκευασίας και εμφανίσεως.

Αν η ολλανδική κυβέρνηση έχει δίκιο (όπως φρονώ), υποστηρίζοντας ότι ο διαχωρισμός του βουτύρου χύμα σε πακέτα λιανικής πωλήσεως συνιστά μια εργασία που εξελίσσεται σε διαφορετικά στάδια, τότε αυτή θα έπρεπε κατ' ανάγκη να θεωρηθεί ως «αλλαγή συσκευασίας» και «απλή ανασυσκευασία σε άλλα δοχεία» (της περιπτώσεως 8).

Επειδή δεν θεωρώ τη συσκευασία στην οποία τοποθετείται το βούτυρο ως «δοχείο», δεν νομίζω ότι στην παρούσα περίπτωση συντρέχει ανασυσκευασία σε άλλα δοχεία. Βέβαια μπορεί να υποστηριχθεί ότι η «αλλαγή συσκευασίας» πρέπει να ερμηνευθεί στενά υπό την έννοια ότι το βούτυρο αδειάζεται από το ένα σκεύος και τοποθετείται σε άλλο και τίποτε περισσότερο. Ενόψει των σκοπών του άρθρου 9 του κανονισμού 69/74/ΕΟΚ και στο πλαίσιο του πίνακα ως συνόλου, λαμβάνοντας ειδικότερα υπόψη την έκταση και το περιεχόμενο ορισμένων εργασιών, είμαι εν τέλει της γνώμης ότι η ερμηνεία αυτή δεν είναι ορθή και ότι η «αλλαγή της συσκευασίας» παρέχει την ευχέρεια τα προϊόντα να συσκευάζονται σε διαφορετικά μεγέθη, επιτρέπει δε επίσης τη διενέργεια περιστασιακών εργασιών με σκοπό τη συσκευασία, γεγονός που δεν αλλοιώνει τη φύση ή τη σύνθεση του εμπορεύματος. Το περιεχόμενο ενός κάδου δεν είναι αναγκαίο να μεταγγισθεί σε άλλο κάδο προκειμένου να θεωρηθεί ως εργασία. Μπορεί να μεταγγισθεί σε φιάλες. Η τοποθέτηση μήλων από σακούλες των 24 σε σακούλες των 6 δεν είναι απλός διαχωρισμός: συνεπάγεται και αλλαγή της συσκευασίας κατά την έννοια της περιπτώσεως 8. Καθ' όμοιο τρόπο κατά την άποψή μου, διαχωρισμός ενός προϊόντος σε μέρη και η συσκευασία κάθε μέρους χωριστά αποτελεί αλλαγή της συσκευασίας κατά την έννοια της ιδίας περιπτώσεως. Το γεγονός ότι το βούτυρο πρέπει να υποστεί απόψυξη, να μορφοποιηθεί και να κοπεί, ώστε να αλλαχθεί η συσκευασία δεν νομίζω ότι εμποδίζει τη συναγωγή του συμπεράσματος αυτού στην παρούσα υπόθεση. Οι εργασίες αυτές είναι περιστασιακές και γίνονται με μόνο σκοπό την αλλαγή της συσκευασίας: το βούτυρο καθ' εαυτό δεν αλλάζει.

Αν, εξετάζοντας προσεκτικά την παρούσα υπόθεση, δεν συντρέχει μία μόνο εργασία, τότε πουθενά στην οδηγία δεν απαγορεύεται η διενέργεια περισσοτέρων εργασιών στο πλαίσιο της επιτρεπόμενης εργασίας. Στην παρούσα υπόθεση συντρέχει υπό την έννοια αυτή αποσυσκευασία (περίπτωση 8), πιθανώς ανάμειξη (περίπτωση 12), σε περίπτωση που η μάλαξη που αποσκοπεί στη χρωματική ομοιομορφία θεωρηθεί ως ξεχωριστή εργασία, διαχωρισμός (περίπτωση 19) και ανασυσκευασία (περίπτωση 8). Όλες οι ανωτέρω εργασίες είναι επιτρεπτές.

Επομένως, παρόλον ότι τα επιχειρήματα αμφοτέρων των πλευρών είναι ισχυρά, συμπεραίνω αναφορικά με το βούτυρο που είναι αποθηκευμένο σε τελωνειακές αποθήκες (όχι το εισαγόμενο προκειμένου να υποστεί επεξεργασία εντός της Κοινότητας με σκοπό την επανεξαγωγή εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας, οπότε εφαρμόζεται η οδηγία 69/73/ΕΟΚ), ότι η εργασία της συσκευασίας σε μικρότερες συσκευασίες, που συνεπάγεται περαιτέρω εργασίες αποψύξεως, μαλάξεως και διαχωρισμού αλλ' όχι αλλαγής στη σύνθεση ή την ποιότητα του βουτύρου καθ' εαυτού, συνιστά «αλλαγή συσκευασίας» κατά την έννοια της περιπτώσεως 8 της παραγράφου 1 της οδηγίας 71/235/ΕΟΚ του Συμβουλίου· και προτείνω, επομένως, να αναγνωριστεί ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών δεν παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία 71/235/ΕΟΚ όσον αφορά το βούτυρο, και να καταδικαστεί η Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.